

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

SOOOG

magazine

Geen schriftelijke toetsen meer voor kleuters

Een dag uit het leven van een juf

Kindcentrum Feiko Clock officieel geopend

Laagdrempelige hulp op school

Pannenkoeken bakken op bso de Kokmeeuwen in Winschoten

3 Kindcentrum Feiko Clock geopend
Nog net geen IKC, maar toch in elk geval een kindcentrum: schoolcoördinator Gerda Tepper heeft goede hoop dat die uiteindelijk ook nog wel voor de naam van Kindcentrum Feiko Clock komt te staan.

5 Pannenkoeken bakken en sporten na school
Naar de bso gaan kan één groot feest zijn, zo bewijzen de bso's van KiWi.

8 Binnenkijken op...
Obs Jaarfke en obs Theo Thijssen.

9 Laagdrempelige hulp op school
Sinds kort zit op een paar SOOOG scholen iemand van Sociaal Werk Oldambt om ouders hulp of een luisterend oor te bieden.

11 Een dag met...
Juf Aldi Bouwmeester, 35 jaar leerkracht, sinds 21 jaar op de Eexterbasisschool.

14 SOOOG Nieuws

15 Eerlijker en passender toetsen
Geen schriftelijke toetsen meer voor kleuters en een andere benadering van de eindresultaten van scholen.

17 Leuke uitjes en apps

18 Boekbespreking
*De mijne zijn de liefste.
 Dynamieken in samengestelde gezinnen.*

20 Heerlijk (voor)lezen

Redactie Saffira Rijkee

Fotografie Klaas Ketelaar, Saffira Rijkee

Vormgeving Puntgaaf Reclame & Vormgeving

Aan dit SOOOG Magazine werkten mee:

Annet Flim, Hilda Kroeze, Ineke Dokter, Ina Gils, Jaap Hansen, Ted Hulst, Wilma Heetland.

Druk Scholma Druk Bedum

SOOOG Magazine verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

Suggesties of leuke nieuwtjes voor SOOOG Magazine?
 info@saffirarijkee.nl

Op de voorkant: Pannenkoeken bakken op bso de Kokmeeuwen in Winschoten

Op de achterkant: Foto door Klaas Ketelaar

Geachte lezer,

Het schooljaar 2019-2020 is alweer een flink aantal weken geleden van start gegaan. Al onze scholen draaien weer volop. Dagelijks zijn onze medewerkers bezig met ontwikkeling. De ontwikkeling van kinderen, school, zichzelf en de maatschappij.

Wij proberen iedere dag de maatschappij te verbinden met het onderwijs in de klas en met onze leerlingen. Om zo onze leerlingen voor te bereiden op hun eigen toekomstige bijdrage aan die steeds maar veranderende maatschappij. Een enorme klus die heel veel van onze onderwijsprofessionals vraagt. Iedere dag is anders, dit vraagt om alertheid, flexibiliteit en creativiteit.

Onze scholen willen graag in het centrum van de verandering en de ontwikkeling staan. Up to date blijven om het uiterste uit kinderen te kunnen halen. Dat is een hele opgave en een enorme uitdaging die onze medewerkers dagelijks aangaan.

In dit SOOOG Magazine wordt een aantal veranderingen in het onderwijs beschreven en gaan we weer in op het onderwijs van alledag. Zo leest u een artikel over het gewijzigde toetsbeleid, een landelijke verandering die ook op onze scholen wordt doorgevoerd. In deze uitgave ook veel aandacht voor verschillende vormen van BSO (Buitenschoolse opvang).

Daarnaast een artikel over een pilot vanuit Sociaal Werk Oldambt binnen twee van onze scholen. En een artikel over de start van het kindcentrum op obs Feiko Clockschool te Oude Pekela. Wederom een goed gevuld magazine.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

Het College van Bestuur

Ted Hulst

Jaap Hansen

SOOOG
 Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

Huningaweg 8, 9682 PB OOSTWOLD
 Telefoon: 0597-453980 Mail: info@sooog.nl

Stichting Openbaar Onderwijs
 Oost Groningen (SOOOG)
 Oldambt - Pekela - Westerwolde
www.sooog.nl

Kindcentrum Feiko Clock geopend

Kindcentrum Feiko Clock in Oude Pekela werd op 12 september 2019 officieel geopend. Schoolcoördinator Gerda Tepper is blij met de peuteropvang die sinds begin mei 2019 mag worden geboden. “En we hebben goede hoop dat we in de toekomst opvang kunnen bieden voor kinderen vanaf nul jaar en bovendien zaken als jeugdhulpverlening, logopedie en fysiotherapie onder ons dak zullen hebben.”

Het is waar vanuit ouders veel om gevraagd wordt: opvang voor al hun kinderen op één adres, zegt Gerda Tepper, schoolcoördinator van Kindcentrum Feiko Clock in Oude Pekela. “Nu peuteropvang en onderwijs in ons kindcentrum zijn gevestigd zijn ouders al geholpen, omdat het een hoop heen en weer gereis scheelt. Maar logistiek is het voor ouders nog handiger als ze al hun kinderen naar dezelfde plek kunnen brengen voordat ze naar hun werk moeten. Nu moeten ze vaak én naar school én naar een kinderopvang voor kinderen van nul tot vier jaar. Onze peuteropvang is niet voor de hele dag helaas, omdat wij geen slaapgelegenheden hebben. Daarvoor moeten we verbouwen en daar hebben we toestemming voor nodig van de gemeente. We hopen dat die verbouwing op korte termijn gerealiseerd kan worden want ouders vragen regelmatig wanneer het zover is.”

Alles onder één dak

Kindcentrum Feiko Clock is van 7.30 uur tot 18.00 uur open voor opvang en onderwijs. In de toekomst willen Gerda en clusterdirecteur Jaap Spelde, naast opvang en onderwijs voor kinderen van nul tot dertien jaar, graag ruimte bieden aan zaken als jeugdhulpverlening, logopedie en fysiotherapie, zodat alles voor ouder en kind onder één dak te vinden is.

Het realiseren van peuteropvang binnen de Feiko Clockschool was al een wens sinds 2010 en het bevalt goed nu het eindelijk gelukt is. Gerda: “De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang werken nauw samen met de leerkrachten van groep één en twee zodat ze gezamenlijke thema’s kunnen aanbieden en de overgang van peuteropvang naar kleuterklas soepel verloopt. Kinderen kunnen zich zo in een doorgaande lijn ontwikkelen. Dat is een groot voordeel”.

Klaar voor IKC

Peuteropvang en school onder één dak past goed binnen het streven van SOOOG en Stichting Kinderopvang KiWi (KiWi) om waar mogelijk toe te werken naar Integrale Kindcentra. Gerda: “Wij willen een Integraal Kindcentrum creëren waarin onderwijs en opvang één systeem vormen. Kinderen kunnen zich in dit IKC optimaal ontwikkelen in de breedste zin van het woord”. Met het hele team van kindcentrum Feiko Clock werd een gezamenlijke visie op educatie, ontwikkeling en opvang ontwikkeld. In die visie staat onder andere dat het IKC Feiko Clock een rijke, stimulerende en toekomstgerichte leeromgeving zal hebben waarin oog is voor ieders talent. Uitgangspunt is voor ieder kind uitzoeken wat het in de toekomst nodig heeft om zo goed mogelijk mee te kunnen doen in de maatschappij. Hiervoor worden bij kinderen sociale competenties en brede persoonskenmerken ontwikkeld door ruim aandacht te besteden aan 21ste-eeuwse vaardigheden. Ouders zijn educatieve partners en kinderen komen volop in aanraking met verschillende vormen van cultuur en sport. Gerda: “KiWi wil aan alle kanten met ons samenwerken en Jaap Spelde en ik hebben de opleiding tot leidinggevende IKC gevolgd. Samen hebben we een ondernemingsplan geschreven voor de ontwikkeling van ons IKC. Wij zijn er klaar voor”.

‘Logistiek is het voor ouders handiger als ze al hun kinderen naar dezelfde plek kunnen brengen’

Hoopvol

Het onderwijs op de Feiko Clockschool is van hoge kwaliteit, zegt Gerda. “Onze eindopbrengsten zijn goed en daar zijn we trots op. Veiligheid en structuur staan bij ons hoog in het vaandel. Dat is de basis die alle kinderen volgens ons nodig hebben,

want als kinderen zich veilig voelen kunnen ze zich optimaal ontwikkelen.” De Feiko Clockschool is de grootste school van de gemeente Pekela en dat stemt hoopvol zegt Gerda. “Vanuit het ministerie voor onderwijs wordt het ontwikkelen van IKC’s gepromoot en je ziet landelijk dat grote scholen de stap tot IKC inderdaad zetten. Van kindcentrum naar Integraal Kindcentrum is voor ons dus een logische stap. We blijven dan ook positief uitkijken naar de toekomst!”

Wat is een Integraal Kindcentrum?

SOOOG vindt het belangrijk om Integrale Kindcentra’s (IKC’s) te ontwikkelen omdat voorzieningen voor kinderen in Nederland vaak versnipperd zijn. We hebben het consultatiebureau, kinderopvang voor kinderen van nul tot vier jaar, peuteropvang voor twee- tot vierjarigen en als kinderen vier jaar zijn de basisschool. Daar krijgen we te maken met de tussen-de-middag-opvang, de naschoolse opvang of buitenschoolse opvang. In een IKC komen al deze voorzieningen samen. Dat heeft voor kinderen en ouders een aantal belangrijke voordelen, waaronder veiligheid, vertrouwen en rust.

Kinderen kunnen in het IKC de hele dag komen spelen en leren. School, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en buitenschoolse opvang, als dat mogelijk is fysiotherapie, logopedie, consultatiebureau en de jeugdverpleegkundige: veel van wat kinderen nodig hebben om op te groeien is in een IKC te vinden. Alles onder leiding van één directeur, die samen met het team één pedagogische visie heeft. In het IKC wordt nauw samengewerkt met ouders en is educatief partnerschap heel belangrijk. Ouders kunnen in het IKC voortaan op één adres terecht met hun kinderen en met al hun vragen over opvoeding, onderwijs en opvang.

Pannenkoeken bakken en sporten na school

Bij binnenkomst ruik je het al: hier worden pannenkoeken gebakken. Door kinderen, helemaal zelf. Op twee professionele fornuizen, haarnetjes op het hoofd. Aan één tafel zit een meisje kaas te raspen, een andere tafel wordt gedekt met aardbeien, ananas en natuurlijk poedersuiker en stroop. Want het is feest.

Bso (Buitenschoolse opvang) de Kokmeeuwen in Winschoten bestaat één jaar, dus de hele week is het feest en worden er pannenkoeken gebakken. Op deze bso komen kinderen vanaf zes jaar, die het leuk vinden om te koken en te bakken. De Kokmeeuwen zijn pas verhuisd binnen het gebouw van Onderwijszorgcentrum de Stuwe. Van de grote kantine naar hun eigen lokaal met twee echte fornuizen en een knusse ruimte om helemaal naar eigen smaak in te richten. In de boekenkast staan verschillende kinderkookboeken. Pedagogisch medewerker Vida Pour nam een jaar geleden het initiatief voor de kook bso. Samen koken met kinderen vindt ze heel gezellig. Vida: “We doen zelf de boodschappen en kinderen bedenken samen wat we gaan maken. Deze week maken we pannenkoeken omdat we feest vieren. Normaal gesproken maken we gerechten klaar volgens recept. Kinderen nemen vaak eigen recepten mee van huis, die we samen uitproberen”.

De laatste pannenkoeken worden gebakken en dan worden twee stapels pannenkoeken op tafel gezet en schuift iedereen gezellig aan. Pedagogisch medewerker Selma Darar helpt de kinderen met het beleggen van hun pannenkoeken.

KiWi heeft twee van dit soort specifieke bso's, waar kinderen op maandag- dinsdag- en donderdagmiddag terecht kunnen: de kook bso en een sport en spel bso, vertelt Wiesje Stadlander, pedagogisch coach en beleidsmedewerker van KiWi. “In de toekomst willen we ook graag bso's opzetten die in het teken staan van natuur en techniek of mediawijsheid en van kunst en cultuur. Het leuke aan de kook bso en de sport en spel bso is dat ze zijn opgezet vanuit medewerkers zelf. Zij hebben een passie voor koken en voor sport en spel, en vinden het erg leuk dit aan kinderen over te dragen.” Kinderen mogen van verschillende bso's gebruik maken. Zo gaan sommige kinderen bijvoorbeeld een middag (of meerdere

middagen) per week naar de kook bso, een middag naar de sport en spel bso en nog een keer naar een reguliere bso. Wiesje, lachend: “Administratief is dat niet zo handig, haha. Maar het is voor kinderen mooi dat ze kunnen wisselen”.

Bso de Kokmeeuwen beschikt naast een heuse keuken binnen De Stuwe over een gymzaal en een mooie buitenspeelplek met onder andere een schommel. Maar na het pannenkoeken eten moet er eerst afgewassen worden. Twee jongens worden door Vida aangewezen.

“Afwassen!”

“Ah waarom ik!”

Even later staan ze netjes – en vrolijk met schuim spetterend – bordjes af te wassen.

Op sport en spel bso de Wombats intussen is de groep kinderen die vandaag naar deze buitenschoolse opvang is gekomen – allemaal gekleed in sportieve kleding – verspreid over een veld van voetbalvereniging BATO in Winschoten. Twee jongens doen een gooispeel met houten stokjes, verderop is een groepje kinderen aan het voetballen en in het zand naast het gras wordt een kuil gegraven waarin naar stukjes klei wordt gezocht, die in een emmer worden verzameld. Ze moeten wel oppassen dat ze niet te diep graven, zegt pedagogisch medewerker Esmee Veendorp. “Straks vallen jullie nog naar China!”

Sandra Eerens – gespecialiseerd pedagogisch medewerker – en Esmee zetten de sport en spel bso drie jaar geleden op, vertelt Sandra. “Samen met Henriëtte Beukema, directeur van KiWi. Ik was heel blij dat dat lukte.” Kinderen maken op bso de Wombats kennis met verschillende soorten sport en spel, onder andere door clinics voetbal, slagbal, volleybal, handbal en spelletjescircuits.

Van april tot november kunnen de kinderen spelen op het terrein van voetbalvereniging BATO. Vanaf november kunnen ze terecht in de gymzaal aan de Beukenlaan in Winschoten. Kinderen mogen lekker kiezen waar ze zin in hebben zegt Sandra, terwijl ze meedoet met het gooispeel met de houten stokjes. “We doen ook gezamenlijke dingen, maar ze mogen vooral doen wat ze leuk vinden.” Rondom het voetbalveld staat een omheind stukje bos waar bramen geplukt kunnen worden. Daar spelen de kinderen ook graag.

Esmee vindt het fantastisch, de sport en spel bso. Uniek ook, voor de omgeving. “Vooral voor kinderen waarvan de ouders niet genoeg tijd hebben om met ze naar een sport te gaan. Hier kunnen ze elke sport doen die ze willen en kunnen ze heerlijk hun fantasie én energie kwijt. Heel mooi is dat ze allemaal met elkaar op kunnen schieten. Soms gaan ze gearmd met elkaar staan vergaderen over wat ze zullen doen die middag. Het is echt een soort familiegevoel.”

Esmee brengt een paar kinderen naar hockey. Rond 17.00 uur worden alle kinderen de kantine ingeroepen om samen wat te eten. Straks gaat een paar van hen rechtstreeks door naar voetbaltraining. Luidkeels wordt een verjaardag lied voor een van de kinderen gezongen. De zo hard mogelijke hoera's zijn richting de parkeerplaats nog steeds te horen.

'Het leuke aan deze bso's is dat ze zijn opgezet vanuit de passie van medewerkers zelf'

De bso's van KiWi

KiWi verzorgt buitenschoolse opvang op zeven locaties in de gemeenten Oldambt en Pekela en vanaf augustus 2020 op een achtste locatie in het nieuwe kindcentrum in Scheemda. Naast sport en spel bso de Wombats en kook bso de Kokmeeuwen zijn in Winschoten de volgende bso's gehuisvest: bso de Pandabeer en bso de Gorilla's bij kinderopvang KiWi en bso de Spetters bij obs de Waterlelie. In Finsterwolde in obs de Bouwsteen is er bso de Flamingo's, in Scheemda in obs Jaarfke is er bso de Struisvogels. En in Oude Pekela is in Kindcentrum Feiko Clock bso de Leeuwen te vinden. Na de herfst starten nog twee bso's. In Vriescheloo bso Bosuilen: een bso in het teken van natuur en in Winschoten bso Boomklevers in obs Beukenlaan. Op alle bso's van KiWi is aandacht voor gezond eten en leven en wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van 'Betekenisvol werken in de Buitenschoolse tijd'. Het belangrijkste principe van deze methode is dat kinderen worden betrokken bij het ontwikkelen van het activiteiten aanbod.

Binnenkijken op...

In elk SOOOG Magazine stellen twee scholen zich in het kort voor. Deze keer zijn dat obs Jaarfke in Scheemda en obs Theo Thijssen in Boven Pekela.

Obs Jaarfke

Wat maakt obs Jaarfke bijzonder?

“Obs Jaarfke is een school waar iedereen met plezier naartoe komt. Er heerst een goede en open sfeer. Er is plaats voor creatieve activiteiten en ruimte voor bewegen in ons onderwijs. Zo worden er regelmatig buitenactiviteiten en excursies georganiseerd. De kinderen worden uitgedaagd om dingen te onderzoeken.”

Waarom kiezen ouders voor obs Jaarfke?

“Ouders kiezen met name vanwege de sfeer voor Jaarfke. Maar ook de kleutergroepen, waar de leerkrachten veel tijd en veel aandacht besteden aan de inrichting van de hoeken, trekken ouders en kinderen. Het daagt kinderen uit om direct te willen spelen.”

Wat is jullie motto?

“Betrokkenheid is leren! Het motto waarvoor in de kleutergroepen het vlammetje wordt aangewakkerd voor de rest van hun schoolloopbaan.”

Hebben jullie bijzondere plannen voor de toekomst?

“Er wordt gewerkt aan een nieuw kindcentrum in Scheemda. Obs Jaarfke zal gaan fuseren met de Eexterbasisschool. Vanaf augustus 2020 krijgen we als openbare school een plek in het nieuwe kindcentrum, samen met de christelijke basisschool, KiWi en de peuterspeelzaal. We hebben als team regelmatig overleg met het team van de Eexterbasisschool om de fusie voor te bereiden en om onze werkwijze op elkaar af te stemmen. Daarnaast hebben we ook overleg met de andere gebruikers om in de toekomst zoveel en zo goed mogelijk samen te kunnen werken.”

Willen jullie nog iets benoemen in het magazine?

“We zijn trots op ons onderwijs waarin onderzoekend leren en eigenaarschap steeds nadrukkelijker een plek krijgen. En waar we, door onder andere inzet van de methode Kwink!, kunnen werken in een positief, sociaal klimaat.”

Wat maakt obs Theo Thijssen bijzonder?

“De Theo Thijssen is een Dalton school. Dit betekent dat wij werken vanuit de Dalton pijlers waarin keuzevrijheid, zelfstandigheid en samenwerking belangrijke onderdelen zijn. Dat we trots zijn op ons Dalton concept werd vorig schooljaar bevestigd door de Dalton visitatie. We hebben een licentieverlenging gekregen voor de komende vijf jaar!”

Waarom kiezen ouders voor obs Theo Thijssen?

“Wij zijn een dorpschool die laagdrempelig is en waarin een goed pedagogisch klimaat heerst. De kinderen komen elkaar niet alleen op school tegen, maar ook bij het sporten, tijdens het buiten spelen en bij de spelweek. De kinderen kennen elkaar. Een ‘nieuwe’ leerling bij ons op school kent al heel veel kinderen. Ouders zijn ook betrokken bij de school. Een mooi voorbeeld hiervan is de eindmusical. Die wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door groep 7 en 8, maar groep 1 tot en met 6 heeft ook een belangrijk aandeel in de musical. De musical wordt uitgevoerd in de gymzaal en op de avond van de uitvoering zit de gymzaal bomvol. Het hele dorp loopt leeg en komt kijken.”

Wat is het mooiste plekje in de school?

“In de zomervakantie is de hele school geverfd en binnenkort krijgen we nieuw meubilair in de gangen en op het Theo Thijssen plein. Dit sluit helemaal aan op onze Dalton visie. Het mooiste plekje is de locatie: de landelijke ligging van de school. Vanuit de klassen kijk je zo uit over de weilanden. Vooral 's winters is dit een prachtig gezicht. De zon staat laag, schijnt door de bomen en je ziet de reeën in het veld lopen.”

Hebben jullie bijzondere plannen voor de toekomst?

“Wij gaan ons verder ontwikkelen tot een Dalton Kindcentrum. De eerste stap hierin is dat we ons gaan oriënteren op een continuooster en het aanbieden van opvang. Daarnaast blijft ons Dalton onderwijs altijd in ontwikkeling.”

Obs Theo Thijssen

Laagdrempelige hulp op school

Op obs Houwingaham in Bad Nieuweschans en obs de Uilenburcht in Beerta kun je als ouder iedere dinsdagochtend terecht als je bijvoorbeeld hulp nodig hebt bij het invullen van formulieren, het doen van aanvragen of als je een luisterend oor of een steuntje in je rug kunt gebruiken.

Op obs Houwingaham en obs de Uilenburcht en de komende tijd op nog drie andere basisscholen in Oost-Groningen, is één keer per week iemand aanwezig van Sociaal Werk Oldambt (SWO). Op obs Houwingaham zit Marzanna Gintowt iedere dinsdagochtend van 8.00 tot 11.00 uur klaar voor iedereen die op wat voor manier dan ook hulp kan gebruiken.

Bij Sociaal Werk Oldambt kwam van scholen regelmatig de vraag om begeleiding vanwege vragen die bij ouders spelen, vertelt Jannie Dekker, meewerkend leidinggevende binnen SWO. “Veel scholen zeggen dat ze behoefte hebben aan iemand die ze kunnen aanspreken over zaken waar ze tegenaan lopen. Kinderen die niet kunnen sporten bijvoorbeeld, omdat hun ouders daar geen geld voor hebben. Of ouders die ondersteuning bij de opvoeding nodig hebben. Allemaal vragen die binnen Sociaal Werk Oldambt vrij eenvoudig zijn op te lossen, maar scholen wisten de weg naar ons nog niet te vinden. Wij hebben de gemeente daarom voorgesteld om op de scholen

zelf te gaan zitten. Eerst in Beerta en Bad Nieuweschans en tot in ieder geval het eind van dit jaar op nog drie scholen.”

Regeling treffen

In Bad Nieuweschans is Marzanna vraagbaak voor iedereen. Zij is ervaringsdeskundige en opgeleid als begeleider specifieke doelgroep armoede en sociale uitsluiting. Marzanna: “Mensen weten vaak niet waar ze recht op hebben, of ze weten niet hoe ze het moeten aanvragen. Geld voor de sport van hun kinderen bijvoorbeeld. Of wanneer ze ineens een hoge rekening krijgen van een energiebedrijf. Ik bel daar dan samen met diegene achteraan om een regeling te treffen”.

Voor de zomervakantie heeft Marzanna tien keer een ochtend op obs Houwingaham gezeten. Op die tien ochtenden heeft ze veertien verschillende gesprekken gevoerd, met ouders en kinderen. Vier keer heeft ze voor ouders een aanvraag bij het jeugdfonds Sport & Cultuur gedaan, twee keer trof ze een

regeling met een woningstichting en drie keer met een energiebedrijf. Daarnaast deed ze drie keer een aanvraag bij Stichting Leergeld, twee keer bij het Participatiefonds, vroeg ze een schoolpakket reiskosten aan, een keer inkomenstoeslag, twee toeslagen, een keer kinderbijslag en een keer bijzondere bijstand. Ook sprak Marzanna met mensen die simpelweg een luisterend oor nodig hadden.

Ze merkt dat SWO op deze manier echt in een behoefte voorziet. "Dit is het eerste dat je kunt doen voor mensen. Eén gesprek kan al zoveel veranderen." Het lijken simpele dingen waarmee geholpen wordt, zegt Jannie. "Even een regeling treffen met een energieleverancier. Maar als het niet gebeurt bestaat het risico dat mensen een jaar later in de schuldsanering zitten. Op deze manier wordt dat misschien voorkomen. Hetzelfde geldt voor een kind dat niet kan sporten. Marzanna kan zorgen dat ouders niet blijven hangen in het idee dat het niet kan. Want er zijn potjes waardoor het wel kan. Dat komt de schoolprestaties ten goede." Marzanna: "En ze horen erbij".

Ervaringsdeskundige

Marzanna is zelf opgegroeid in armoede. Ze weet hoe het voelt om in die situatie hulp te moeten vragen. "Ik weet hoe moeilijk dat is. Ik zie mijzelf vaak aan de andere kant van de tafel zitten. Dat ik nu aan deze kant zit is heel apart. Maar ik weet daardoor wel hoe die ander zich voelt en wat hij van mij verwacht. Niet een preek met wat goed is voor hem of haar, maar de vraag: wat wil jij zelf? Wat denk jij dat goed voor jou is en dat helpt? Als mensen daarna tevreden de deur uitgaan is dat heel fijn."

"Dit is het eerste dat je kunt doen voor mensen. Eén gesprek kan al zoveel veranderen."

Marzanna is als een brug tussen onderwijs en welzijn, zegt Jannie. "Stel dat ouders bij haar aankloppen omdat ze het even niet meer weten met hun zoon of dochter. Dan neemt Marzanna dat mee naar ons gebiedsteam en kan er een gezinscoach naar toe. Als ouders daarvoor open staan natuurlijk: er gebeurt nooit iets zonder hun toestemming. Als het nodig is kan de jeugd-maatschappelijk werker van SWO worden ingezet."

In principe zit Marzanna op school om laagdrempelige hulp te bieden. Marzanna: "Iedereen mag binnenkomen en niemand hoeft het spannend te vinden. Als ouders overbelast zijn of als kinderen mantelzorger zijn voor hun ouders kunnen wij

daarin ondersteunen. Of als mensen eenzaam zijn of vrijwilligerswerk zoeken. Ze kunnen met alles bij mij terecht. Het is een hele mooie samenwerking met een goede uitkomst voor iedereen".

Afnemende druk

Het project loopt op de verschillende scholen in ieder geval tot het einde van dit jaar. Of het wordt voortgezet is nog niet duidelijk. Jannie: "Het is mooi dat de gemeente hier ruimte voor heeft gegeven. Omdat we op scholen dichtbij mensen zitten kunnen we als dat nodig is snel de juiste hulpverlening inzetten zonder dat we direct geïndiceerde zorg hoeven te geven. Wij denken dat de druk op de jeugdzorg daardoor zal afnemen. Maar dat moeten we nog aantonen en daarvoor is deze periode misschien te kort".

Marzanna verwacht alleen maar meer mensen in haar kantoor op school. "Dit is pas het begin. Mensen gaan elkaar nu vertellen dat ze bij mij terecht kunnen. Ik denk dat mensen het fijn vinden dat ze in hun eigen dorp naar mij toe kunnen en niet helemaal naar Winschoten hoeven. Voor sommigen is dat een grote afstand." Jannie: "Bovendien is het gemakkelijk als je de kinderen naar school brengt even aan Marzanna te vragen of zij weet hoe iets zit, in plaats van speciaal ergens naar toe te moeten, op een deur te kloppen en om hulp te vragen. Die stap is gewoon veel groter".

SWO

Sociaal Werk Oldambt is de organisatie voor welzijns-werk in de gemeente Oldambt. Buurtwerkers en buurtmaatschappelijk werkers werken samen in gebiedsteams en zijn actief in buurten of wijken. SWO werkt nauw samen met gemeente Oldambt en lokale organisaties op het gebied van welzijn, participatie, dienstverlening en hulpverlening. www.sociaalwerkoldambt.nl.

Een dag met... Juf Aldi Bouwmeester

Een werkdag van een juf of meester, een onderwijsassistent of conciërge: in deze rubriek wordt het van uur tot uur vastgelegd. Deze keer volgen we Aldi Bouwmeester, leerkracht van groep 4/5 op obs de Eexterbasisschool. Aldi is al vijfendertig jaar juf, waarvan eenentwintig jaar op de Eexterbasisschool. Het is dinsdag 28 mei.

- 08.00** Aldi begint haar werkdag in een leeg klaslokaal. Ze schrijft het dagrooster op het bord, neemt door wat ze moet doen vandaag, geeft de planten water en begroet haar collega's.
- 08.15** Aldi vertrekt met haar klas naar gymnastiek. Het is een kwartier heen en een kwartier terug lopen naar de gymzaal, dus ze vertrekken op tijd.
- 09.45** Terug van Gym. Bij binnenkomst begroet Aldi ieder kind apart, met een knuffel, een hand of een high five. Daarna snel een kop koffie. "Nog geen koffie gehad vandaag!"
- 09.50** Juf krijgt een pindareep van één van de kinderen die ze "héérlijk" vindt. Youri krijgt een applausje voor zijn zwemdiploma. Iedereen eet zijn pauzehap, af en toe door juf gemaand aan hun stemgeluid te denken.

Binnenkomstknuffel

09.55 Juf Aldi zit achter haar computer. De kinderen eten en praten wat.

Even pauze

10.00 Buitenspelen. Aldi heeft pauze en drinkt koffie met haar collega's. Ze praten over het weer tijdens het komende Hemelvaartsweekend, over kamperen met groep acht en over alles wat nog moet gebeuren voor de zomervakantie. Ze overleggen over de verhuizing van klaslokalen voor het komende schooljaar. Aldi denkt dat ze in de zomervakantie terug zal moeten komen omdat ze nog zoveel te doen heeft. Met collega's besluit ze de klaslokalen in de laatste week van de vakantie te verhuizen, zodat ze zich eerst even kunnen opladen voor het komende jaar. Aldi, terwijl ze opstaat: "De tweede ronde!"

Even naar buiten

10.20 De kinderen komen weer binnen. Stagiaire-onderwijs-assistente Joyce Dammer begeleidt kinderen apart met lezen, andere kinderen gaan zelf stillezen, in de klas of op de gang.

10.40 Groep vijf leest nog even door, juf legt groep vier spelingsregels uit: woorden met gesloten lettergrepen. Groep vier maakt hier werkjes over en ondertussen krijgt groep vijf spellingles, over open en gesloten lettergrepen. Aldi switcht steeds tussen uitleg geven aan groep vier en groep vijf. Als de ene groep uitleg krijgt is de andere groep aan het werk. Kinderen die klaar zijn mogen extra werk doen.

Maireen is klaar en mag een puzzel maken

11.15 Groep vier begint met de rekenles: tafels. Om de beurt geven kinderen op het Digibord het juiste antwoord op een keersom. Daarna wordt gerekend met geld en worden keersommen en aftrekken tot honderd geofend. Ook nu krijgen groep vier en vijf om beurten uitleg, waarna ze aan het werk gaan. Juf neemt alle spellingsopgaven in terwijl de kinderen hun rekenopgaven maken.

12.00 "Handen van je werk!" Middagpauze. De kinderen mogen om beurten hun eten halen en bij vriendjes of vriendinnetjes aan tafel gaan zitten voor de lunch.

12.20 De kinderen gaan naar buiten. Aldi heeft haar tweede kwartier pauze en gaat met haar collega's in de leraarkamer zitten. Op Pinterest zoekt ze een leuk Vaderdagcadeau uit. Het wordt een krant, de 'Vaderdageditie', die ze vanaf haar telefoon op A3 formaat uitprint. De klas gaat weer in en Aldi en Joyce zijn benieuwd naar de spreekbeurten die nu komen.

Juf Aldi print het vaderdagcadeau uit

12.40 Aldi vertelt wat de middagplanning is. De kinderen hebben spreekbeurten. Deze middag zijn twee kinderen aan de beurt: Youri houdt een spreekbeurt over judo. Hij laat verschillende worpen zien en aan het eind stellen kinderen veel vragen. Enda houdt haar spreekbeurt over de Hoorneboegse heide in Hilversum.

13.15 Als kinderen hun spelling en rekenen afhebben mogen ze met Joyce naar buiten. Meestal doen ze nu Fit&Vaardig, maar omdat het mooi weer is laat Aldi ze liever buiten spelen. Of Niels, die nog binnen is, even voor juf naar de printer wil lopen. Niels: "Jazeker!"

Spellingles

13.40 Kinderen die hun bloemenwerkstuk nog niet afhebben mogen daarmee verder gaan. Kinderen die al klaar zijn mogen met hun Vaderdagcadeau beginnen.

14.05 De kinderen moeten opruimen. Youri is vergeten een filmpje te laten zien tijdens zijn spreekbeurt over judo: dat doet Aldi nu. Aldi vraagt de kinderen wat ze vandaag hebben geleerd en al worden ze wat onrustig omdat de bel bijna gaat, ze weten het uitgebreid te vertellen. Aldi vertelt over morgen. "Zwemkleden én gymkleden meenemen, want we weten morgen pas wat we gaan doen."

14.15 Vrij! De kinderen zetten hun stoel op tafel en gaan naar huis. Aldi geeft ze bij de deur allemaal een high five als afscheid en loopt mee naar buiten om even met ouders te praten. Als ze weer binnenkomt sluit ze de dag af met stagiaire Joyce. Aldi is blij met het nakijkwerk dat Joyce al heeft gedaan.

14.30 Aldi fleurt de gang op met de bloemenwerkstukken van haar klas en gaat theedrinken met collega's. In de lerarenkamer wordt gepraat over de korte week vanwege Hemelvaart, over leuke restaurants en over de planning van de Cito-toetsen die er aankomen.

Juf Aldi fleurt de gang op met bloemwerkstukken

14.50 Aldi begint in haar nu stille klaslokaal met haar administratieve werkzaamheden en het voorbereiden van de volgende dag. Zonder Joyce en haar onderwijsassistent op donderdag had ze nu eerst een boel nakijkwerk moeten doen. Wat ze na schooltijd verder aan taken heeft verschilt per dag. Aldi: "Dat kunnen oudergesprekken zijn of het schrijven van een onderwijskundig rapport. Vanmiddag analyseer ik reken- en taaltoetsen om te zien waar kinderen uitvallen en waar ze extra begeleiding bij nodig hebben. Die analyses gebruik ik ook voor mijn volgende groepsplannen. Met twee collega's schrijf ik daarnaast ieder jaar de borgingsdocumenten voor elk vak".

17.30 Aldi gaat naar huis. Meestal om 17.30 uur zoals vandaag, soms vroeger en soms ook later, afhankelijk van wat er op haar planning staat. Naast haar administratieve taken heeft ze nog haar nevenactiviteiten voor de MR, GMR en PGMR en andere naschoolse activiteiten als vergaderingen. "Oh ja, en ik ben ook nog veiligheidscoördinator!"

(Top)sportproject S000G en atletiekvereniging Aquilo

Na mooie samenwerkingen met FC Groningen, Donar en Lycurgus heeft S000G voor dit schooljaar de sportieve samenwerking gezocht met atletiekvereniging Aquilo (AV Aquilo) uit Winschoten.

Het doel van deze samenwerking is de kinderen van groep 5 tot en met 8 opnieuw een (TOP)sportbeleving te bieden. Deze keer staat atletiek centraal.

Het sportproject is begin september gestart met een kick-off voor leerkrachten op thuisbasis 'het Noorderhok' van AV Aquilo in Winschoten. Professionals van AV Aquilo gaven hier uitleg over de atletieklessen die op de scholen gegeven kunnen worden. De leerkrachten gaan de komende periode met deze lessen aan het werk.

Dit schooljaar nemen S000G leerlingen van de groepen 5 tot en met 8 deel aan atletiekclinics. Het (TOP)sportproject tussen S000G en AV Aquilo wordt in juni 2020 afgesloten met een sportief en feestelijk slotevent.

Duurzame Boeken

Uitgeverij Idee & Waarde geeft boeken uit over duurzaamheid in maatschappij en onderwijs. Hieronder vier interessante boeken voor in de klas, die nu met korting verkrijgbaar zijn.

32 lessen voor de toekomst

Doe- en inspiratieboek voor leerkrachten en studenten dat kinderen in het basisonderwijs helpt hun eigen toekomst vorm te geven.

De wereld van Plastic

Originele verhalen voor onder- midden- en bovenbouw over de noodzaak om zorgvuldiger met plastic om te gaan en zwerfafval te voorkomen.

De wereld van Voedsel

Verrassende verhalen voor onder- midden- en bovenbouw over gezond en lekker eten.

De kracht van Nieuwe Energie

Inspirerende en activerende verhalen en lessen voor onder- midden- en bovenbouw over de energietransitie: hoe kunnen we anders wonen, anders werken, anders van a naar b, anders produceren en anders energie opwekken.

Bij de aankoop van vier boeken tegelijk geldt 10 procent korting met kortingscode 2019. Een deel van de opbrengst van de boeken gaat naar Duurzame PABO: het netwerk van pabo's en basisscholen die actief bezig zijn met duurzame ontwikkeling in het onderwijs.

Vakantieoverzicht 2019 - 2020

Herfstvakantie	maandag 21 oktober tot en met vrijdag 25 oktober 2019
Kerstvakantie	maandag 23 december 2019 tot en met vrijdag 3 januari 2020
Voorjaarsvakantie	maandag 17 februari tot en met vrijdag 21 februari 2020
Goede vrijdag	vrijdag 10 april 2020 is géén vrije dag
Tweede Paasdag	maandag 13 april 2020
Meivakantie	maandag 27 april tot en met vrijdag 8 mei 2020 (inclusief Koningsdag en Bevrijdingsdag)
Hemelvaart	donderdag 21 mei en vrijdag 22 mei 2020
Tweede Pinksterdag	maandag 1 juni 2020
Zomervakantie	maandag 6 juli tot en met vrijdag 14 augustus 2020

Door referentieniveaus kunnen wij als school veel beter zien wat een leerling nodig heeft'

Eerlijker en passender toetsen

Qua toetsen zal op basisscholen de komende jaren het nodige veranderen. Zo hoeven kleuters geen schriftelijke Cito-toetsen meer te maken en zal de onderwijsinspectie vanaf schooljaar 2020-2021 anders kijken naar de eindopbrengsten van scholen.

De tijd van officiële, schriftelijke Cito-toetsen voor rekenen en taal, waarvoor kleuters met pen en opgavenboekje aan een tafeltje moesten zitten, is voorbij. Kleuterjuffen van – om en nabij – het eerste uur kunnen hun geluk vast niet op. Het besluit van de minister om schoolse toetsen voor kleuters af te schaffen komt inderdaad voort uit de roep hierom van scholen, vertelt Olga Leeuwerik, intern begeleider op de Eexter-basisschool en Jaarfke. “Kleuters ontwikkelen zich spelenderwijs en in sprongen, elk op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Het kabinet vindt gelukkig net als scholen dat schriftelijke toetsen geen recht doen aan de ontwikkeling van kleuters.”

Spelenderwijs

Schriftelijke toetsen waren voor kleuters al sinds 2013 niet meer verplicht, maar werden op veel scholen toch nog gebruikt om de ontwikkeling van kinderen te volgen. Olga: “Je bent als school verplicht de ontwikkeling van kleuters te vol-

gen. Dat kan met een toets, dus dat deden scholen nog steeds. Nu die mogelijkheid komt te vervallen gaan veel scholen binnen SOOOG werken met het observatiesysteem Leerlijn Jonge Kind. Dit systeem omvat vijf domeinen: taal, rekenen, spel, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor deze domeinen staan bepaalde ontwikkelingsdoelen, waarvan de leerkracht goed in beeld heeft hoever een kind daarmee is”. Natuurlijk werd de ontwikkeling van kleuters altijd al goed gevolgd op deze domeinen. Olga: “Maar eerder werd dit ook gedaan door te toetsen en werden de Cito-toetsen hierin meegenomen. Nu kunnen we elk kind in zijn eigen ontwikkeling volgen door goed te observeren. Kleuters mogen spelenderwijs laten zien waar ze staan en wat ze kunnen”.

Referentieniveaus

Nog meer wijzigingen: vanaf schooljaar 2020-2021 wordt anders gekeken naar de uitkomsten van de eindtoets: de Centrale Eindtoets in het geval van SOOOG. De inspectie baseert

haar eindoordeel over basisscholen vanaf dat moment op de referentieniveaus (zie kader) die voor taal en rekenen worden behaald. Eerder werd naar de eindscores van de laatste drie jaar gekeken. Nu kijkt de inspectie naar het percentage leerlingen dat in drie jaar tijd het fundamentele niveau 1F en het hogere streefniveau 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en rekenen behaalt. Olga: “De inspectie houdt bij haar beoordeling straks rekening met de schoolpopulatie. Waar eerder werd gekeken naar het percentage gewichtenleerlingen op school, wordt nu met de schoolweging rekening gehouden met bijvoorbeeld het opleidingsniveau van ouders. De ene school kan daardoor een andere signaleringswaarde krijgen dan de andere”.

Eerlijker meten

Om de referentieniveaus te bepalen worden vanaf groep drie Cito-toetsen gebruikt. Olga: “Vanaf ongeveer groep zes wordt duidelijk op welk referentieniveau een leerling afgaat. Op het rapport van de Centrale Eindtoets staat precies welk referentieniveau een leerling behaald heeft voor lezen, taalverzorging en rekenen”. Scholen zijn blij met de nieuwe manier van beoordelen, denkt Olga. “Je werd altijd beoordeeld op je totaalscore, op één cijfertje. Er werd niet specifiek naar ieder kind gekeken, de eindscore was bepalend. Nu kijken we specifieker naar waar kinderen staan en wordt de achtergrond van kinderen meegenomen in het oordeel van de inspectie. Zo is duidelijker wat je op basis van de schoolpopulatie mag verwachten van een school en zal er eerlijker en passender gemeten worden. De referentieniveaus laten zien waar kinderen op de doorlopende lijn zitten en hoe dat aansluit op het voortgezet onderwijs. Wij kunnen als school zo veel beter zien wat een leerling nodig heeft.”

Cijfers

Uit onderzoek van de onderwijsinspectie blijkt dat in 2017 minstens 85 procent van de leerlingen het fundamentele niveau 1F voor zowel lezen als taalverzorging en rekenen beheerste. Toch was er een groot aantal leerlingen dat de basisschool verliet zonder het fundamentele niveau te beheersen: bijna 2500 leerlingen bij lezen, tot ruim 8000 leerlingen bij rekenen. Het streefniveau 1S/2F werd door 65 procent van de leerlingen behaald bij lezen. Voor taalverzorging en rekenen beheersten veel minder leerlingen dit niveau: respectievelijk 57 en 48 procent. Lezen op streefniveau is fors achteruit gegaan: van 78 procent van de leerlingen in 2015, naar 65 procent in 2017.

(Bron: Peilonderzoek: Taal en rekenen, Inspectie van het Onderwijs.)

Het maximaal haalbare

Een misvatting die zou kunnen ontstaan is het idee dat scholen met alle leerlingen toewerken naar het fundamentele niveau 1F – omdat dat minimaal behaald moet worden – om pas daarna met leerlingen die dat aankunnen toe te werken

naar 1S. Olga: “Dat zou betekenen dat we veel te laag insteken voor veel leerlingen en te lage verwachtingen zouden hebben. Wij gaan altijd uit van wat maximaal haalbaar is. We streven ernaar zoveel mogelijk leerlingen op 1S en 2F te krijgen. Als dat voor bepaalde leerlingen niet haalbaar is dan is voor hen 1F het doel. We gaan altijd voor een optimale ontwikkeling van alle kinderen”.

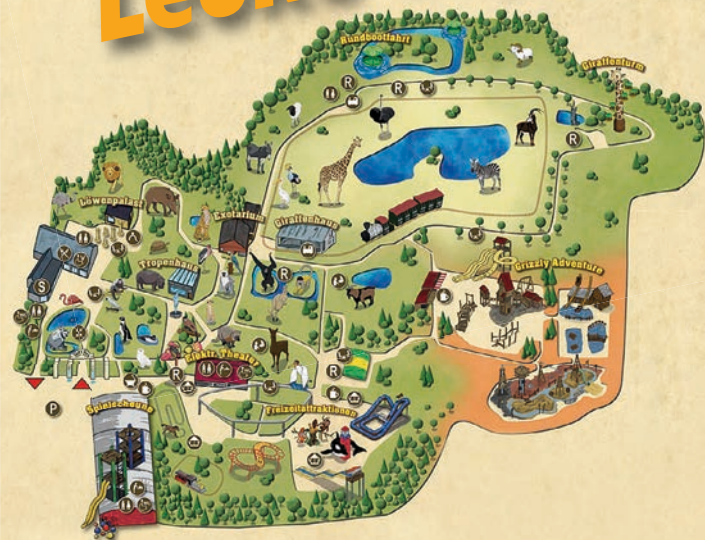
Wat zijn referentieniveaus?

- De Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen geldt sinds augustus 2010.
- In referentieniveaus staat wat kinderen voor rekenen en taal moeten kunnen, op een bepaald moment in hun schoolcarrière.
- Voor het basisonderwijs zijn er twee niveaus. Niveau 1F: het fundamentele niveau dat zegt waar kinderen op een bepaald niveau aan moeten voldoen. En niveau 1S: het hogere streefniveau, dat zegt waar een leerling die meer kan, naar toe kan werken.
- De referentieniveaus gelden voor het basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.
- Omdat het niveau van kinderen tijdens elke fase van school gevolgd wordt, zorgen de referentieniveaus voor een soepelere aansluiting van basis- op voortgezet onderwijs en verder.
- Ieder kind moet op het einde van de basisschool in ieder geval basisniveau 1F hebben behaald. Met 1F kun je doorstromen naar het vmbo-bb en vmbo-kb.
- De overheid hoopt dat het grootste deel van de leerlingen de basisschool verlaat met het streefniveau 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen. Met 1S kun je doorstromen naar vmbo-g/t, havo of vwo.
- De niveaus worden niet gebruikt als toelatingseis in het voortgezet onderwijs.

Leuke uitjes

Uitjes en apps

Jaderpark Duitsland

Een eindje over de grens, in Jade, ligt het Jaderpark: een dierenpark, attractiepark en speelland ineen. Op het Afrikalandschap wonen diverse steppendieren als giraffen, antilopen, zebra's en struisvogels. In het Jaderpark leven ruim 600 dieren waarvan 35 verschillende soorten zoogdieren: van de grote giraffe tot de kleinste aap van de wereld, het dwergzijdeapje. Er is ook een kinderboerderij met geiten, schapen en alpaca's. In het attractiepark vind je een groot aantal rijdende attracties, kindercarroussels, speeltoestellen en grappige elektronische theaters. Hoogtepunt is het nieuwe 'Canadese houthakkerskamp'.

www.jaderpark.de/home

Hunebedcentrum Borger

In de nieuwe expositie van het Hunebedcentrum beleef je de tijd van de hunebedbouwers, vlakbij het grootste hunebed van Nederland. Om te weten te komen hoe de hunebedstenen in het Hondsruggebied terecht zijn gekomen bezoek je de poort van Hondsrug UNESCO Geopark. Hier vind je de 150.000 jaar geschiedenis van het Hondsruggebied. In de herfstvakantie en in de weekenden worden er allerlei activiteiten georganiseerd in en om het hunebedcentrum.

www.hunebedcentrum.eu

Leuke apps

Kidsweek, dé weekkrant voor kinderen!

Als echte weekkrant brengt Kidsweek kinderen het laatste nieuws uit Nederland en de rest van de wereld. Verder staat Kidsweek boordevol sport- en dieren nieuws, weetjes, puzzels, moppen en prijsvragen. Zo blijven kinderen op de hoogte van wat er in de wereld gebeurt en kunnen zij ervaren hoe leuk lezen is. Via deze app kan Kidsweek gelezen worden op de iPad. Iedere donderdag is er een nieuwe Kidsweek. Kidsweek is ook op papier verkrijgbaar. Als abonnee krijg je Kidsweek iedere donderdagochtend in de bus. Het laatste nieuws, leuke filmpjes en de beste moppen vind je op kidsweek.nl.

KAMI 2

Het tweede deel van Puzzelgame KAMI is gratis te downloaden in de App Store. In KAMI 2 is het je doel om de pagina's in beeld één kleur te geven, en dit moet je binnen een beperkt aantal zetten voor elkaar krijgen. Je kiest een kleur en plaatst vervolgens je vinger op het veld. Hierdoor ontvouwt papier vanuit je vinger naar de omgeving. Dit lijkt makkelijk, maar de levels worden steeds complexer waardoor je goed moet kijken en nadenken. De uitdaging zit in het beperkt aantal zetten dat je hebt om elk verkeerd gekleurd vakje los in te kleuren. Daarom moet je ervoor kiezen om sommige vlakken eerst de verkeerde kleur te geven, zodat je daarna een groter vlak in één keer de juiste kleur geeft. KAMI 2 is op drie manieren te spelen. Je kunt een reis starten, waarin je steeds moeilijkere puzzels oplost. Je kunt ook dagelijkse puzzels doen met speciale uitdagingen. Daarnaast kun je vrij verkennen en je eigen puzzels maken. De game is rustgevend, omdat je alle tijd kunt nemen om goede keuzes te maken. De eerste KAMI hoeft je niet te spelen om van KAMI 2 te genieten. De basis wordt goed uitgelegd.

De mijne zijn de liefste

Een samengesteld gezin is ingewikkeld. Alsof je dagelijks meedoet aan de Olympische spelen, zo stellen de schrijfsters van het boek *De mijne zijn de liefsten*. Een boek over de onzichtbare dynamieken in samengestelde gezinnen en hoe belangrijk het is daar oog voor te hebben.

Slechts 35 procent van de samengestelde gezinnen blijft samen: de rest valt veelal binnen vijf jaar weer uit elkaar. En dat is niet vreemd, schrijven Magda Hengst en Karin den Hollander in het boek *De mijne zijn de liefste*. In samengestelde gezinnen heerst vaak veel onrust, omdat alles wordt bepaald door onzichtbare dynamieken die heel anders zijn dan in een traditioneel gezin. *De mijne zijn de liefste* werd dan ook geschreven voor alle kinderen die in een samengesteld gezin wonen, om die dynamieken zichtbaar te maken. "Zodat ze benoemd kunnen worden. Het is belangrijk dat je nadenkt over wat je van elkaar bent. Dat maakt het voor iedereen helder."

"Een samengesteld gezin is gebouwd op een fundament van rouw"

Schrijfsters Magda en Karin ontwikkelden de 'Stiefcirkel': een cirkel verdeeld in zes punten, die elk een belangrijke stap beschrijven in de ontwikkeling van een samengesteld gezin en die allemaal grote invloed hebben op het functioneren van dit gezin. De zes punten zijn achtereenvolgens: afscheid nemen, rouwen, integreren, relaties aangaan, verbinden, rusten en waarderen. Ouders en kinderen in een samengesteld gezin bevinden zich elk vaak op een heel andere plek op de Stiefcirkel. Een ouder die verliefd is op een nieuwe partner wil het verleden bijvoorbeeld het liefst achter zich laten. Terwijl een kind na een scheiding ergens afscheid van moet nemen en eigenlijk in de rouw is. Het is heel belangrijk dat ouders daar oog voor hebben en dat het verdriet van het kind erkend wordt.

Karin kent de positie van stiefdochter en stiefmoeder uit eigen ervaring. Ze richtte de Stiefacademie Nederland op: een plek voor (stief)ouders en voor professionals die zich willen scholen in het begeleiden van 'stiefsystemen' vanuit de visie van *De mijne zijn de liefste*.

Magda is verbonden aan het Kenniscentrum Zorg en Welzijn van de NHL in Leeuwarden en geeft hulpverleners cursussen over samengestelde gezinnen. Ze is zelf ervaringsdeskundige. Na het overlijden van haar man bleef ze achter met twee kleine kinderen. Later probeerde ze met haar dochters, haar nieuwe partner en zijn kinderen die hun moeder verloren waren, een nieuw gezin te vormen.

“Een samengesteld gezin is gebouwd op een fundament van rouw”, zo confronteren Magda en Karin de lezers van hun boek. Want er is altijd iets verdrietigs aan het ontstaan van zo'n gezin vooraf gegaan. Daarbij komt dat veel mensen een vastomlijnd beeld hebben van hoe een gezin en ook een samengesteld gezin hoort te zijn: vader, moeder, kinderen. Magda had ook het gevoel dat ze moeder moest zijn voor haar stiefkinderen. “Als ik toen had geweten dat dat helemaal niet hoeft, omdat ik hun moeder gewoon niet ben... Dat had me een hoop last of verantwoordelijkheidsgevoel gescheeld. En het had mijn stiefdochters veel meer ruimte gegeven om te rouwen om hun moeder.” Magda en Karin hopen dat hun boek ouders het gevoel geeft dat het klópt wat ze voelen. “Dit boek geeft samengestelde gezinnen handvatten om te slagen. En hulpverleners om beter te kijken naar de onzichtbare dynamieken in deze gezinnen”.

Een gewoon gezin is topsport, een samengesteld gezin een dagelijkse deelname aan de Olympische Spelen, zo zei een collega van Magda eens treffend. In een 'gewoon' gezin, een kerngezin, is de dynamiek meestal dat de kinderen verbinden. In een samengesteld gezin is de dynamiek juist uit elkaar trekken: buiten dit gezin zijn ook nog gezinsleden die bij het kind horen. Het is constant hard werken om die verbinding weer te zoeken. “Je bent niet één nieuw gezin, je brengt twee systemen bij elkaar in één huis. En dat kan goed gaan, zolang alles maar benoemd mag worden.”

Een waardevol boek van schrijfsters die weten waar ze het over hebben. Voor stiefouders en iedereen die met samengestelde gezinnen te maken heeft.

De mijne zijn de liefste, Dynamieken in samengestelde gezinnen

Magda Hengst

Karin den Hollander

ISBN 9789077179505

Karin den Hollander schreef samen met Magda Hengst het boek 'De mijne zijn de liefste', over dynamieken en alles wat van binnenuit en buitenaf een samengesteld gezin beïnvloedt.

Meer dan de helft van de tweede huwelijken gaat weer uit elkaar. Voor Karin en Magda de redenen over dit maatschappelijk probleem een boek te schrijven.

In 2003 waren er 104.000 samengestelde gezinnen in Nederland. Nu zijn dat er naar officiële schattingen 187.000. Maar dit is slechts het topje van de ijsberg, zeggen de schrijfsters van *De mijne zijn de liefste*, want dit zijn alleen de samengestelde gezinnen waar de kinderen hoofdzakelijk wonen: 70 procent woont vooral bij hun moeder en haar nieuwe partner. De co-oudergezinnen en de weekend-stiefgezinnen (vaak de vader met een nieuwe vriendin en haar of hun eventuele kinderen) zijn niet meegeteld. Meer dan 600.000 kinderen onder de 17 jaar woonden in 2015 niet in een gezin met twee eigen ouders. Dat zijn er bijna 200.000 meer dan 20 jaar eerder. Het Centraal Bureau voor de Statistiek verwacht dat deze stijgende trend aanhoudt.

Heerlijk (voor)lezen!

Zelf lezen en samen lezen is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Hun woordenschat wordt groter, net als hun gevoel voor taal. Lezen prikkelt de fantasie en stimuleert sociaal-emotionele vaardigheden. Bovendien is samen lezen vooral erg gezellig. Ook oudere kinderen vinden het vaak nog erg leuk om voorgelezen te worden! SOOOG Magazine zet een paar niet te missen kinderboeken op een rij.

Hé, wie zit er op de wc?

Harmen van Straaten

Beer moet heel nodig. Hij loopt naar de wc. Maar de deur is op slot. Wat moet hij daar nu mee?

Een hilarisch prentenboek vol dierenvrienden die heel lang moeten wachten voordat de deur van de wc eindelijk open gaat... Favoriet van kinderen én voorleesouders/juffen/meesters.

Gekozen in de Prentenboeken Top 10 voor de Nationale Voorleesdagen 2017. Vanaf 4 jaar.

Leopold – EAN 9789025867676

De vallei van de wentelmolens

Noelia Blanco

In de vallei van de wentelmolens gaat het leven z'n gewone gangetje. Maar dan komen de modelmachines eraan en met één druk op de knop wordt alles perfect. De mensen houden op met dromen, de wentelmolens vallen stil. Alleen Anna blijft dromen. Op een nacht ontmoet ze de Vogelman. Hij zou graag kunnen vliegen als een vogel. Kan Anna hem helpen bij het verwezenlijken van zijn droom? Een filosofisch verhaal over het belang van dromen. De illustraties zijn een combinatie van manuele en digitale technieken. Van de illustratrice van Het land van de grote woordfabriek. Vanaf 5 jaar.

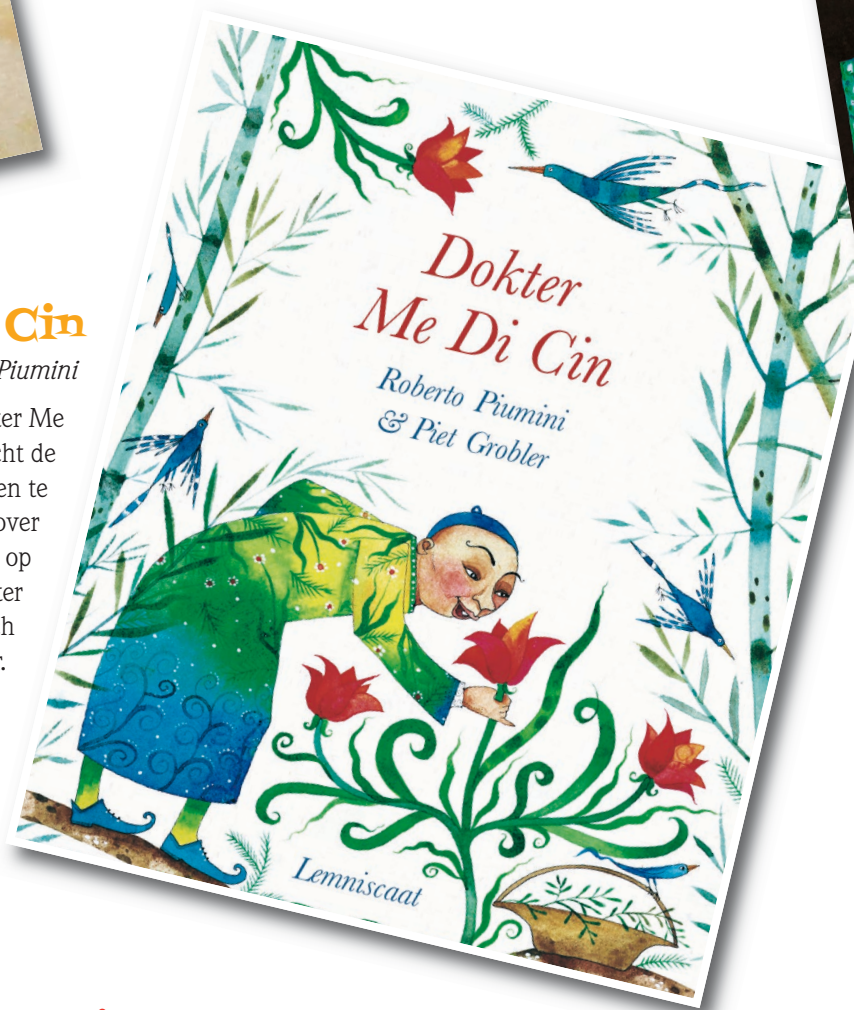
De eenhoorn – EAN 9789058388728

Dokter Me Di Cin

Roberto Piumini

Als prins Ma La Di ziek is, laat de keizer de wijze dokter Me Di Cin komen. Die constateert al snel dat wat frisse lucht de prins goed zal doen, maar Ma La Di weigert naar buiten te gaan. Door de prins iedere dag verhalen te vertellen over de fantastische bloemen en planten die hij heeft gezien op zijn zoektocht naar het genezende kruid, weet dokter Me Di Cin Ma La Di uiteindelijk over te halen om toch met hem mee naar buiten te gaan. Vanaf 6 jaar.

Lemniscaat – ISBN 9789056373498

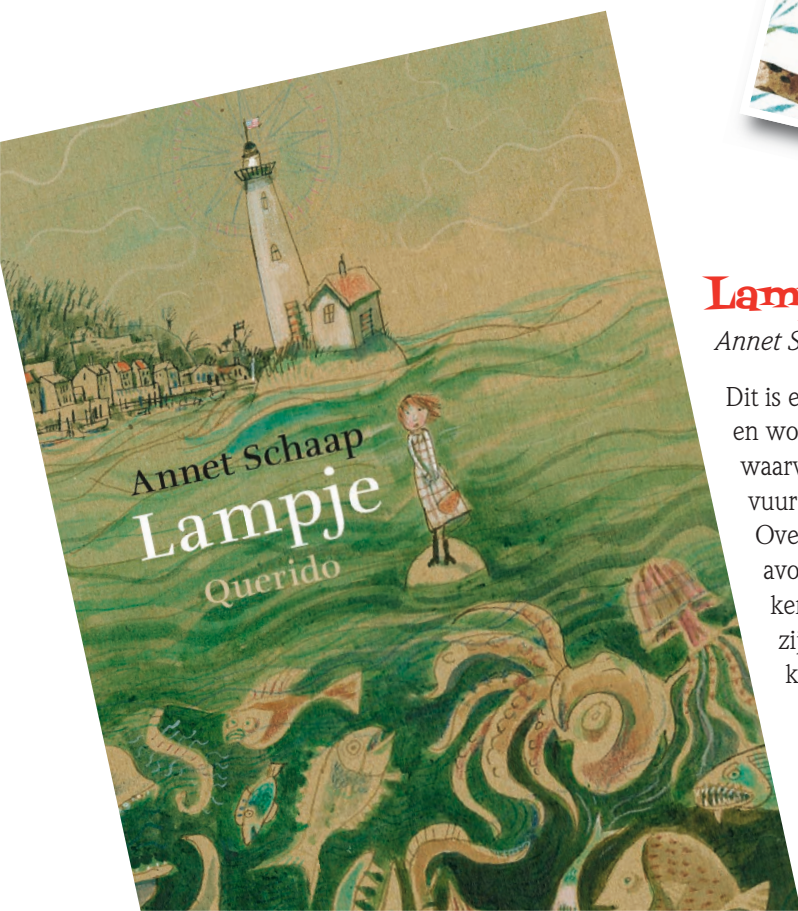

Lampje

Annet Schaap

Dit is een verhaal over de zee. Over geheimzinnige zeewezens en woeste piraten. Over het Zwarte Huis van de Admiraal, waarvan ze zeggen dat er een monster woont. Over een grijze vuurtoren op een eiland dat nog net vastzit aan het vaste land. Over Lampje, de dochter van de vuurtorenwachter, die iedere avond de eenenzestig treden beklimt om het licht aan te steken. Over een stormachtige avond, waarop de lucifers op zijn en alles misgaat. Maar vooral over dapper zijn en meer kunnen dan je ooit had gedacht. Vanaf 9 jaar.

Querido – EAN 9789045120379

Thé Tjong-Khing & Anna Woltz

Nacht in het poppenhuis

LEOPOLD | GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

Nacht in het poppenhuis

Thé Tjong-Khing

In de zeventiende en achttiende eeuw waren poppenhuizen een pronkstuk in huizen van de elite. Ze waren met hun schitterende inrichting vaak zeer kostbaar en niet bedoeld als speelgoed. Pas in de loop van de negentiende eeuw kwamen er ook speelhuizen voor rijke kinderen.

Thé Tjong-King maakte in samenwerking met het Gemeentemuseum in Den Haag *Nacht in het poppenhuis*. Het verhaal speelt zich af in de achttiende eeuw. Willemina gaat helemaal alleen uit logeren. Ze voelt zich klein en bang, totdat ze voor het deftige poppenhuis van haar tante staat: opeens is ze zo groot als een huis! Maar groot zijn is gevaarlijk: als ze stiekem de hond uit het poppenhuis oppakt, breekt zijn staart. 's Nachts sluipert Willemmina terug om de hond te lijmen. Dan verspringen de wijzers van de klok en is het in het grote huis net zo laat als in het kleine huis...

Voorlezen vanaf 5 jaar, zelf lezen vanaf 7 jaar.

Leopold – ISBN 9789025859428

Tussen je oren!

Ap Dijksterhuis en Madelijn Strick

Waarom zijn kinderen met ADHD zo druk?
Waarom heb jij een beter geheugen dan je oma?
Maakt meer zakgeld gelukkig? Waarom zou je eigenlijk geen spruitjes hoeven eten? Hoe haal je je ouders over om een nieuwe telefoon voor je te kopen?

Hoe werkt verliefdheid?

Tussen je oren is een boek over psychologie. Het gaat over jezelf, je zus, je meester – eigenlijk over iedereen.

Dit boek leert je alles over wat mensen doen, wat ze denken en wat ze voelen. En vooral over hoe dat allemaal werkt in ons hoofd. *Tussen je oren* is bestemd voor kinderen vanaf 9 jaar – en dus ook voor ouders! Voor iedereen die beter wil begrijpen hoe slim, mooi, gaaf, vreemd en maf mensen in elkaar zitten. Over hersens, zintuigen, geheugen, emoties, stoornissen, puberteit, geluk en nog veel meer.

Schrijvers Madelijn Strick en Ap Dijksterhuis zijn allebei psycholoog. Ze werken op de universiteit, Madelijn als docent en Ap als professor. Madelijn doet onderzoek naar humor en Ap doet onderzoek naar geluk. Bij hen thuis (ze wonen samen) is het dus altijd ontzettend leuk. Vanaf 10 jaar.

Prometheus – EAN 9789044633511

TUSSEN JE OREN

Psychologie
voor
kinderen
en hun
ouders

HOE SLIM,
GAAF EN MAF
ONS GEDRAG IN
ELKAAR ZIT

met
illustraties
van
SENNE
TRIP

AP
DIJKSTERHUIS
& MADELIJN
STRICK

PROMETHEUS

Mijn vriend Crenshaw

Katherine Applegate

Jackson houdt van feiten. Van dingen die waar zijn.
 Zoals twee-plus-twee-is-vier.
 Maar dan duikt Crenshaw op.
 Crenshaw is een zwart-witte kat.
 Hij is enorm groot en kan praten.
 Hij houdt van surfen en parsee jellybeans.
 En alleen Jackson kan hem zien...
 Crenshaw was vroeger Jacksons denkbeeldige vriend.
 Waarom is hij plotseling terug? Jackson heeft wel andere
 dingen aan zijn hoofd... Dat zijn ouders geldproblemen
 hebben en ze misschien hun huis kwijtraken, bijvoor-
 beeld. Maar Crenshaw laat zich niet zomaar wegsturen.
 Vanaf 10 jaar.

Querido – EAN 9789045119960

Het huis met de schuine vloeren, pratende ratten en raadsels op de muren

Tom Llewellyn

De broers Josh en Aaron Peshik ontdekken al snel dat hun nieuwe huis met schuine vloeren bol staat van de geheimen. Wanneer ze het dagboek vinden van F.T. Tilton, de briljante maar krankzinnig geworden uitvinder die het huis heeft gebouwd, leren ze een donker geheim kennen dat vreselijke ramspoed kan betekenen voor hun hele familie. Kunnen de broers de raadsels van het huis oplossen en een ramp voorkomen voordat het te laat is? Vanaf 9 jaar.

Van Holkema en Warendorf – EAN 9789000344635

Foto door Klaas Ketelaar